

MATICHON INFORMATION CENTER	Subject Heading :
Date : 23 ต.ค. 2543 Page : 31	Source ประชาชาติธุรกิจ No :
Keyword	43333182

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง

พระหัตถ์แห่ง “สมเด็จพระย่า”

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล

แม่วาระแห่งการเฉลิมฉลอง “100 ปี สมเด็จพระย่า” จะยิ่งใหญ่เพียงใดในหัวใจ พลสนิกทรทั่วหล้า

แต่สำหรับกว่าหมื่นลมหายใจบน ดอยตุงที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ทุก ผู้ต่างรู้สึกซาบซึ้งและรำลึกถึงพระ เมตตามากกว่าใครหน้

พระเมตตาที่แผ่ซ่านทั่วทั้งอาณา

บริเวณ 150 ตารางกิโลเมตร หรือ 93,515 ไร่ ที่ได้ทำให้ผืนป่า กลับฟื้นคืนความเขียวข่มขึ้นอีกครั้งหลังจากยอดดอยเคยแห้ง ผวก

ไมเว้นแต่ชาวตอยกว่า 26 หมู่บ้านต่างก็พลอยได้รับการชุบ ชีวิตใหม่ โดยมีมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติการ

เป็นปฏิบัติการที่ดำเนินการมาได้ครบ 13 ปีพอดีบพอดี ซึ่ง ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เลขาธิการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง และ คุณหญิงพวงร้อย ดิศกุล ณ อยุธยา ประธานเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริม อาชีพหัตถกรรมและอุตสาหกรรม มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง รับหน้าที่ เป็นผู้ดูแลและเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น...

“เราเริ่มจากการสร้างอาชีพให้เกิดขึ้นบนดอยด้วยการเอางานฝีมือของชาวเขามาขายก่อน จากนั้นก็หันมา “ปลูกคน” ด้วยการให้ทุนการศึกษาหรือให้มาเรียนที่ไร่แม่ฟ้าหลวง พอเกิดโครงการพัฒนาตอยตุงขึ้น ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคนพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น พระองค์ท่านทรงพระราชทานชีวิตใหม่ให้พวกเขา ไม่ให้เขาหันไปปลูกฝิ่นของเราเป็นโครงการที่เน้นให้ช่วยตัวเอง เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ต้องอาศัยระยะเวลาจนถึง 30 ปี ขณะนี้แม่ผ่านมา 13 ปีแล้ว แต่เราก็เริ่มเห็นผล”

“ผมบอกได้เลยว่าการเข้ามาปฏิบัติงานบนดอยตุงไม่ถ้ง 13 ปีที่ผ่านมามีความเปลี่ยนแปลง เมื่อก่อนขึ้นดอยตุงไม่มีต้นไม้เลย มีแต่ไร่ฝิ่น เดียวนี้ไม่มีฝิ่นสักดอก มีแต่ต้นไม้และฝิ่นป่า แม้กระทั่งคนทำงานบนดอยตุงพวกเขาก็คิดละเอียดอ่อนกันมากขึ้น เดียวนี้

ยังน่าภูมิใจที่คนหนุ่มสาวมารับหน้าที่เป็นกรรมการหมู่บ้าน บริหารหมู่บ้าน ส่วนชาวบ้านก็คิดเลขเป็น พูดภาษาไทยได้ ชีวิตพัฒนาขึ้นอย่างเห็น

ได้ชัด” ม.ร.ว.ดิศนัดดา กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบนตอยสูงเสียดฟ้า

ขณะที่การปลูกคนเริ่มเห็นผลแจ่มแจ้งขึ้นเรื่อยๆ ผลผลิตทั้งภาคเกษตร และการทอผ้า ก็ได้รับการพัฒนาจนสร้างเม็ดเงินกลับคืนสู่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงอย่างงดงาม

คุณหญิงพวงร้อย ดิศกุล ณ อยุธยา ประธานเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมอาชีพหัตถกรรมและอุตสาหกรรม มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงเปิดเผยตัวเลขรายได้ให้ฟังว่า “เรามีเงินงบประมาณจากรัฐบาลที่ให้เราคือ 39 ล้านบาทต่อปี เพื่อดูแลพื้นที่และคนทั้งหมด ขณะที่รายได้จากงานหัตถกรรมในปี 2543 นี้คงได้ไม่ต่ำกว่า 70 ล้านบาท ส่วนผลผลิตผลเกษตรรวมถึงค่าชมสวนและพระตำหนักก็สร้างรายได้อีก 50 ล้านบาท ซึ่งปีที่แล้วมีนักท่องเที่ยวขึ้นตอยสูงทั้งหมด 6 แสนกว่าคน ลงชมสวน 4 แสนกว่าคน”

ผลผลิตที่ได้รับการยอมรับอย่างล้นหลามอยู่ในขณะนี้ประกอบด้วย กาแฟตอยสูง ซึ่งนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป สายการบินไทยอินเตอร์ทุกสายที่บินในประเทศไทยจะใช้กาแฟจากตอยสูงเสิร์ฟพร้อมๆ ให้กับผู้โดยสาร

นอกจากนี้ยังมีผ้าทอของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ที่ปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นทั้งลวดลายและรูปแบบ จนสร้างรายได้เป็นอย่างดี

“ตอนที่เริ่มทำผ้าทอ แรกๆ ชาวบ้านเขาก็ไม่รู้ว่าจะทำแล้วจะขายได้หรือเปล่า เราก็บอกให้เขาทำอย่างที่เราสอน ซึ่งตอนนั้นแม่หม่มชาวฟินแลนด์มาช่วยทำโครงการ ต้องจ้างชาวบ้านมาเรียน ตอนนั้นทอกันอยู่ 7 คน กว่าจะเป็นรูปเป็นร่างก็ 1 ปี กว่าชาวบ้านจะยอมรับและเข้ามาทำงาน หลังจากนั้นก็มีดีไอซีเนอร์ที่จะส่งผลงานเข้าประกวดมาขอทำงานกับเรา เราก็ให้โอกาส แต่มีข้อแม้ว่าบางสายบางแพตเทิร์นขอให้กับมูลนิธิได้ไหม เขาก็ตกลงแล้วก็ไปคว่ำรางวัลการประกวดออกแบบมาได้และอยู่กับเราจนถึงตอนนี้”

“ในเรื่องการออกแบบลายผ้า และตัดเย็บที่มูลนิธิจะมีดีไอซีเนอร์ ประจำอยู่ และมีกลุ่มนักเรียนจากฟินแลนด์และของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมาเรียนรู้และสร้างแพตเทิร์นใหม่ๆ ให้เราทุกปีด้วย เรบอกได้เลยว่า ตอนนี้เป็นเรื่องครีเอทีฟ เราดิแล้ว...” คุณหญิงพวงร้อยกล่าว

ด้าน ม.ร.ว.ดิศนัดดาเสริมขึ้นว่า “เราคิดว่าอีกหน่อยคงไม่ต้องพึ่งเงินงบประมาณจากรัฐบาลแล้ว คงอีกประมาณ 3 ปี เมื่อเวลานั้นมาถึงเราจะเป็นโครงการหลวงโครงการแรกๆที่สำเร็จจริง !”

“สิ่งที่เราสร้างก็คือ อยากรู้ให้ชาวบ้านเขาภูมิใจกับเงินทุกบาททุกสตางค์ที่เข้ามาได้ เชื่อไหมว่า ที่โรงงานทอของเราถ้าเข้าไปชมจะพบกับคุณยายหนึ่ง

ปีนด้าย ถัดจากนั้นเป็นคนวัยแม่หนึ่งทอผ้า และคนวัยหนุ่มสาวทำหน้าที่เย็บ เรามีสามเจนเนอเรชันเลย ทำแบบนี้แล้วถามว่ามีหญิงใดใหม่ที่ยากเป็นโสเภณี?”

“เมื่อยายทำงาน แม่ทำงาน ลูกทำงาน ก็ไม่มีใครอีกแล้วที่จะต้องเข้าเมือง นี่เป็นการถ่ายทอดธรรมเนียมประเพณีให้สืบเนื่องต่อไปได้อย่างไม่มีวันหมด...”

“เท่าที่บอกว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงค์ได้พระราชทานพระหัตถ์ส่งไปเพื่อชุบชีวิตใหม่ให้กับพวกเขาได้แล้ว...”

พระหัตถ์ของพระองค์ท่านได้พระราชทานความสุขแก่อาณาประชาราษฎร์อย่างแท้จริง ความสุขอันเป็นนิรันดร์ที่เกิดขึ้นแล้วกับหมื่นลมหายใจบนตอยสูงและผู้ทำงานใกล้ชิดอย่าง ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล และคุณหญิงพวงร้อย ดิศกุล ณ อยุธยา จวบจนทกลีบสำนึก...

ชาวไทยทั่วทั้งผองจะระลึกถึง “สมเด็จพระเจ้า” ตลอดกาล !

หอพิพิธภัณฑสถาน บ้านทึกหน้าหนึ่งของโลก

อีกหนึ่งพระราชประสงค์ของ “สมเด็จพระเจ้า” ที่สำคัญยิ่งต่อคนทั้งโลกก็คือ “หอพิพิธภัณฑสถาน” หรือพิพิธภัณฑสถานที่จะบอกเล่าความเป็นมาและเป็นไปของพืชอันตราอย่าง “ฝิ่น”

พระราชประสงค์นี้มีขึ้นเพื่อยุติการเสพ ฝิ่นหนทางแห่งฝิ่นให้สิ้นซากอย่างแท้จริง หลังจากที่โครงการตอยสูงดำเนินการเรื่องยุติการปลูกมาแล้ว

“โครงการตอยสูงเราทำเรื่องยุติการปลูก แต่หอพิพิธภัณฑสถาน เราพยายามจะยุติคนเสพ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงกำลังจะยุติติมานต์-ชีพหลาย เราต้องทำสองอย่างควบคู่กันจะยุติได้” ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เลขาธิการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง กล่าว

หอพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ถูกกำหนดให้สร้างขึ้นที่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ มีพื้นที่ 11,000 ตร.ม. ใช้งบประมาณในการก่อสร้างทั้งสิ้น 240 ล้านบาท

เงินที่ถมทับขนาดนี้เทียบไม่ได้เลยกับสิ่งที่จะเกิดในภายภาคหน้า

สิ่งนี้จะเป็นบทเรียนและตำนานอันยิ่งใหญ่ที่จะแสดงให้ผู้คนเห็นถึงอันตรายของ “ฝิ่น”

“เราเริ่มจ้างคนที่จบปีเอชดีจากมหาวิทยาลัยคอร์แนลมาสองคนตั้งแต่ปี 1994 เพื่อศึกษาค้นคว้าซึ่งสามารถย้อนความเป็นมาได้ถึง 5,000

ปีแล้ว และเราก็จ้างมหาวิทยาลัยคอร์แนลทำไมโครฟิล์มจำนวนกว่า 100,000 แผ่น ในบริเวณพื้นที่จัดแสดงเราจะทำให้เห็นความแตกต่าง แสดงให้เห็นความเป็นมาของฝิ่นและผลผลิตของมันตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันที่พบว่ามีการมาสิ้นสุดที่สามเหลี่ยมทองคำ เรายังได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลจีนที่เขาจัดส่งเจ้าหน้าที่มาดูแลความถูกต้องและส่งมอบหลักฐานเกี่ยวกับสงครามฝิ่นมาให้เรา ร่วมแสดงด้วย และที่นั่นจะเป็นเอดดูที่เห็นแผ่นดินแห่งหนึ่งที่น่าสนใจทีเดียว”

ไฮไลต์ของที่นี่นอกจากจะอยู่ที่การบอกเล่าความเป็นมาแล้ว ก่อนทางออก ยังมีเทคนิคเกี่ยวขมวดปมทั้งหมดให้ผู้เข้าชมได้เกิดสำนึก

“ก่อนทางออก เราจะวางกระจกเงาไว้ให้ทุกคนได้ส่อง ความคิดตรงนี้มีไว้ก็เพื่อให้ทุกคนมองตัวเอง มองเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้มาทั้งหมด และสร้างสำนึกให้เกิดขึ้นในใจคน”

ปลายปีหน้า...หอพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ก็จะครบวาระแล้วเสร็จ

เมื่อเวลานั้นมาถึง...พระเกียรติคุณใน “สมเด็จพระเจ้า” ก็จะได้รับเกียรติอย่างสรรเสริญอย่างก้องโลกอีกครั้ง !

ภัทรพรรณ สายเดิมาศรี - เรื่อง
ภาพ - นิตยสารสวัสดี, แพรว

